

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
KOMPIUTERINĖS LEIDYBOS SISTEMOS	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Renata Danielienė	Vilniaus universiteto Kauno fakulteto Kalbų, literatūros ir vertimo studijų institutas Muitinės g. 8, LT-44280 Kaunas
Kitas (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomas arba individualiųjų studijų dalykas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditoriniu	Pavasario semestras (4, 6 sem.)	Lietuvių. Užduotys, pavyzdžiai lietuvių-anglų kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Kompiuterinio raštingumo įgūdžiai	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	52	78

Dalyko (modulio) tikslas		
Dalyko tikslas – ugdyti kūrybingus ir kritiškai mąstančius filologijos ir reklamos specialistus, kurie gebės ne tik kurti vizualiai patrauklius ir efektyvius elektroninius bei spaudos maketus, bet ir strategiškai juos panaudoti komunikacijos tikslams pasiekti. Studentai įgis praktinių žinių, įgūdžių ir gebėjimų, kuriuos galės kūrybiškai taikyti profesinėje veikloje, kurdami įvairius maketus, sprenddami maketavimo problemas.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Supras ir kūrybiškai taikys maketavimo principus, kurdami efektyvius ir estetiškus elektroninius bei spaudos maketus.	Dėstymas, praktinių demonstravimas, pavyzdžių analizė, kūrybinės užduotys.	Egzaminas, individualus darbas, parengtų praktinių darbų pristatymas, koliokviumas (tarpinis atsiskaitymas)
- Gebės paruošti ir redaguoti įvairius maketavimo išteklius (tekstus, nuotraukas, grafinius elementus), naudodami tinkamas skaitmenines priemones.		
- Įgis įgūdžių dirbti su profesionalia maketavimo programa Adobe InDesign, kurdami ir redaguodami įvairius leidinius tiek elektroninei, tiek spaudos medijai.		
- Gebės generuoti kūrybines idėjas, jas vizualizuoti ir įgyvendinti maketavimo projektuose,		

atsižvelgdami į kontekstą ir tikslinę auditoriją.		
- Demonstruos gebėjimą dirbti tiek individualiai, tiek komandoje, efektyviai bendradarbiaujant, dalijantis užduotimis ir prisiimant atsakomybę už savo indėlį į bendrą rezultatą.		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
Įvadas. Maketavimo programų ir papildomų programų apžvalga. Maketų pavyzdžiai. Tvarkingas maketavimas. Korektūros ženklai. Programos InDesign aplinka. Programos galimybės. Glifų naudojimas. Projekto rengimo eiga. Panašių pavyzdžių analizė internete.	2			2			4	2	Praktiniai darbai, skirti pakartoti einamosios ir ankstesnių temų žinias ir įsisavinti naujų įgūdžių. Atvejų ir pavyzdžių paieška ir analizė, DI priemonių naudojimas praktinių darbų pasiruošimui. Užduočių ir atliktų darbų analizė ruošiantis atsiskaitymui. Teorinės medžiagos analizė ir įsisavinimas. Savarankiško darbo rengimas.
Tipografijos pagrindai. Šriftai. Punktai, taškai, cicerai ir projekto ženklavimas. Tarpas, protarpis ir interlinija. Darbas su tekstu. Teksto ir pastraipų formatavimas. Teksto bloko nuostatos. Darbas su iliustracijomis. Pagalbinės linijos. Objektų lygiavimas ir išskirstymas.	2			2			4	2	
Informacijos išskyrimas tipografijoje. Šrifto, teksto ir vaizdo komponavimas. Vaizdas tipografijoje. Kontrastas ir skaitomumas. Vizuali žodžio išraiška šriftu. Dažniausiai daromos klaidos. Tinklelis. Leidinio tinklelio sukūrimas. Skirstymas stulpeliais. Kiti objektų tvarkymo būdai. Objekto įkėlimas į kito objekto vidų. Grupavimas. Spalvų, atspalvių, gradiento sukūrimas iš „mėginio“.	2			2			4	2	
Kompozicija. Harmonija. Maketavimo taisyklės ir komponavimo principai. Gero ir prasto maketo pavyzdžiai. Objektų apjungimas. Teksto talpinimas objekto viduje. Sluoksniai.	2			2			4	2	
Kompozicijos pagrindai. Dažniausiai daromos klaidos ir atvejų analizė. Kelių puslapių maketo kūrimas. Paveikslukų nuostatos. Objektų gaubimas tekstu. Grafikos įrankiai, plunksnos priemonė, kreivės taškų tvarkymas.	2			2			4	2	

Glodinti kreivių kampai ir kitos kreivių nuostatos.									
Spalvos, spalvų charakteristikos ir reikšmės maketavime. Spalvų žymėjimas kompiuteryje. Spalvų paletės. Lentelės ir jų savybės. Stiliai, pagrindinės jų komandos.	2			2			4	2	
Firmos bendras dizainas: logotipai, firminiai blankai, vokai, vizitinės kortelės. Naujienlaikraštis, brošiūros, žurnalas, spausdinta reklama, plakatas, pakuotės ir etiketės. Photoshop programa paveikslėlių parengimas maketavimui. Tekstas stulpeliuose ir susijusios nuostatos. Teksto fono nustatymas.	2			2			4	2	
Leidybos procesas ir leidyba. Skaitmeninė spauda. Failų paruošimas ir siuntimas. Failų tipai ir glaudinimas. Spalvų, ryšių, šriftų patikrinimas. Katalogo sudarymas. Puslapių šablonai. Dokumento kūrimas panaudojant kelis puslapių šablonus. Šablonų kūrimas ir kopijavimas. Dokumento rengimas. Vientiso dokumento sukūrimas. Teksto pastraipų nustatymai.	2			2			4	2	
Tarpinis atsiskaitymas	0	2		0			2	20	
Teksto išdėstymas ant figūros, pagal trajektoriją. Šešėliuotas tekstas. Teksto pavertimas grafiniu objektu. Efektų taikymas. Permatomumo nustatymai.	0			4			4	2	
Spalvų paletės. Spalvų, atspalvių, gradiento sukūrimas iš „mėginio“. Spalvų įtraukimas iš kitų dokumentų. Turinys. Ryšiai. Leidinio turinio sudarymas. Turinio koregavimas. Ryšių tarp nuotraukos ir leidinio tikrinimas, koregavimas, nutraukimas. Teksto stiliai.	0			4			4	2	
Žurnalo maketavimas. Žurnalo stiliaus sukūrimas, tekstų surinkimas, maketavimas, paruošimas spaudai	0			4			4	2	
Nebaigtų praktinių darbų atlikimas, individualaus darbo parengimas gynimui	0			2			2	2	
Savarankiškas grupinis darbas	0			2			2	18	Informacijos ir pavyzdžių paieška, literatūros studijos, individualaus savarankiško darbo ir pristatymo parengimas bei pasiruošimas darbo gynimui
Egzaminas	0	2					2	16	
Iš viso	16	4		32			52	78	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Praktinių užduočių atlikimas (P)	20 %	Nustatytu laiku	Kokybiškai ir laiku atliktos užduotys. Kiekviena užduotis turi lengvumo-sunkumo svorį ir atitinkamai vertinama pagal dėstytojo priskirtą koeficientą (koeficientas kiekvienai užduočiai gali būti nuo 0,3 iki 1). Kiekviena užduotis vertinama nuo 0 iki 10 balų.
Savarankiškas grupinis darbas (S)	20 %	Nustatytu laiku	Savarankišką grupinį darbą atlieka du studentai. Užduotis: Atlikti išsamią reklaminių maketų atvejų analizę ir pateikite jų aprašymus. Studentų užduotis yra identifikuoti ir kritiškai įvertinti maketavimo ir/ar gramatines klaidas, kurios daro neigiamą įtaką reklamos efektyvumui. Užduotis sudaryta iš dviejų etapų: 1. Atvejų paieška ir atranka: Surinkti ne mažiau kaip 10 tikrų reklaminių maketų pavyzdžių iš interneto ar fotografuodami reklamas savo aplinkoje. Atrinkant pavyzdžius, atkreipti dėmesį į įvairovę – rinkitės skirtingų produktų/paslaugų reklamas, skirtus skirtingoms tikslinėms auditorijoms. Pastaba: viena gramatinė klaida makete, neužsiskaito kaip vienas analizės atvejis. Tokius pavyzdžius galima pateikti, kaip papildomus. Parenkant pavyzdžius nereikėtų vertinti etinių, propagandinių aspektų. Svarbu: surinkus pavyzdžius, reikia aptarti su dėstytoju dėl pavyzdžių tinkamumo ir planuojamų patobulinimų, kad studentai gautų grįžtamąjį ryšį ir patarimus. 2. Analizė ir aprašymas: Tikslinės auditorijos identifikavimas: nurodyti, kokiai auditorijai skirta reklama (amžius, sritis, interesai ir pan.). Nustatyti reklamos tikslą: nurodyti, kokį pagrindinį tikslą siekiama pasiekti šia reklama (pvz., informuoti, įtikinti, sukelti emocijas). Išanalizuoti maketavimo ir/ar gramatines klaidas: aiškiai ir argumentuotai aprašyti, kokias maketavimo ir/ar gramatines klaidas studentas pastebėjo makete. Patobulinimo pasiūlymų aprašymas: aprašyti, kaip reikėtų ištaisyti pastebėtas klaidas, kad būtų pagerinta maketo vizualika ir reklamos poveikumas. Argumentuoti savo sprendimus, remiantis maketavimo principais. Svarbu: rašto darbe negali būti pateikiami pavyzdžiai sugeneruoti dirbtinio intelekto priemonių. Dirbtinio intelekto panaudojimas: jei buvo naudoti dirbtinio intelekto įrankiai informacijos paieškai ar idėjų generavimui, aiškiai tai turi būti aprašyta, kokie įrankiai ir kaip naudoti. Svarbu: darbe negali būti pateikiami dirbtinio intelekto sugeneruoti pavyzdžiai ar tekstai.

			Pristatymo reikalavimai: Rašto darbo pateikimas: darbas turi būti pateiktas teksto formatu (MS Word), laikantis fakulteto rašto darbų metodinių nurodymų. Rašto darbe turi būti titulinis lapas, turinys, skyreliai su pavyzdžiais ir aprašymais, išvados ir išmoktos pamokos, šaltinių sąrašas. Prie kiekvieno pavyzdžio turi būti nurodomi šaltiniai. Rašto darbo apimtis – ne mažiau kaip 10 psl. (mažiausiai 10 pavyzdžių + paskutinis puslapis su išvadomis). Rašto darbe neturi būti maketavimo klaidų. Darbo gynimas: grupinis darbas ginamas žodžiu, naudojant pateiktą/pristatymą (kiekvienas studentas pristato savo pavyzdžius ir siūlo korekcijas). Grupinio darbo pristatymui studentai skaidres parengia kaip pagalbinę priemonę, ir skaidrės nėra skirtos skaitymui, todėl studentai, siekiantys maksimalaus balo, neskaito teksto nuo skaidrių ir kokybiškai pristato savo temą (skaitymas nuo skaidrių vertinamas minimaliu balu). Pristatymų metu dalyvauja visi grupės nariai ir kiekvienas grupės narys pristato savo dalį bei iš savo dalies atsako į auditorijos užduodamus klausimus. Studentams, nedalyvaujantiems pristatyme ir gynime – maksimalus darbo įvertinimas yra 60% nuo viso savarankiško darbo balo. Kiekvienas grupės narys nurodo savo indėlį, pagal kurį skaičiuojamas konkretaus studento vertinimas. Vienos grupės pristatymo trukmė ~15-20 min. Pristatymas turi būti aiškus, logiškas ir argumentuotas. Vertinimo kriterijai: Dokumento ir pateikties turinio kokybė ir gynimas (90%): • Atvejų analizės gylis ir argumentuotumas • Maketavimo ir gramatinių klaidų identifikavimo tikslumas • Patobulinimo pasiūlymų kūrybiškumas ir pagrįstumas • Kalbos taisyklingumas ir stilius • Šaltinių naudojimo ir citavimo tikslumas • Dirbtinio intelekto naudojimo strategijos aiškumas (jei taikoma) • Gebėjimas atsakyti į dėstytojo užduotus klausimus (30%) Pristatymo kokybė (10%): • Pristatymo aiškumas, logiškumas ir argumentuotumas • Laiko valdymas • Vizualinės priemonės (jei naudojamos) Išsamūs nurodymai apie savarankiško darbo užduotį pateikiami eMokymai aplinkoje. Papildomos sąlygos: -Pastebėjus kelių studentų grupių e. mokymo aplinkoje įkeltus vienodus darbus, darbai nevertinami.
--	--	--	--

			-Rašto darbe analizuojant atvejus negali būti pateikiamas dirbtinio intelekto programų ar priemonių sugeneruotas tekstas. Tas pats galioja ir rengiant pristatymo pateiktis (pateiktis negali būti sugeneruota dirbtinio intelekto priemonių). Dirbtinio intelekto pagrindu veikiančios generatyvinės priemonės gali būti naudojamos informacijos paieškai, idėjų generavimui, tačiau aiškiai aprašant tokių priemonių naudojimo strategiją. -Dėstytojas, pastebėjęs plagijavimo požymių, ar nustatęs, kad rašto darbe yra dirbtinio intelekto sugeneruotų tekstų blokų, darbo nevertina ir informuoja administraciją. Tokiu atveju inicijuojamas procesas, skirtas įvertinti akademinį sąžiningumą. Plačiau apie dirbtinio intelekto naudojimą ir sąžiningumą pateikiama dirbtinio intelekto naudojimo Vilniaus universitete gairėse: https://www.vu.lt/site/files/SPN-54_2024_priedas.pdf -
Koliokviumas (K)	30 %	Semestro vidurys	Raštu iš teorinės kurso dalies kur yra pateikiami 4-5 išsamūs klausimai su paaiškinimais iš paskaitų metu išdėstytų temų. Vertinama taip: 3: Puikios žinios ir gebėjimai. Vertinimo lygmuo. 90-100 % teisingų medžiagos atsakymų. 2,4: Geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. Sintezės lygmuo. 70-89 % teisingų medžiagos atsakymų. 1,8: Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų. Analizės lygmuo. 50-69 % teisingų medžiagos atsakymų. 1,2: Žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra (esminių) klaidų. Žinių taikymo lygmuo. 30-49 % teisingų medžiagos atsakymų. 0,6: Žinios ir gebėjimai dar tenkina minimalius reikalavimus. Daug klaidų. Žinių ir supratimo lygmuo. 10-29 % teisingų medžiagos atsakymų. 0: Netenkinami minimalūs reikalavimai. 0-9 % teisingų medžiagos atsakymų.
Egzaminas (E)	30 %	Nustatytu sesijos laiku	Praktinė užduotis iš pratybų metu įgytų žinių ir įgūdžių. Užduotis atliekama naudojant InDesign maketavimo programą pagal dėstytojo pateiktą pavyzdį, pateiktus nurodymus ir rekomendacijas. Vertinama taip: 3: Puikios žinios ir gebėjimai. Vertinimo lygmuo. 90-100 % teisingai atliktų užduočių. 2,4: Geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. Sintezės lygmuo. 70-89 % teisingai atliktų užduočių. 1,8: Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų. Analizės lygmuo. 50-69 % teisingai atliktų užduočių. 1,2: Žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra (esminių) klaidų. Žinių taikymo lygmuo. 30-49 % teisingai atliktų užduočių.

			0,6: Žinios ir gebėjimai dar tenkina minimalius reikalavimus. Daug klaidų. Žinių ir supratimo lygmuo. 10-29 % teisingai atliktų užduočių. 0: Netenkinami minimalūs reikalavimai. 0-9 % teisingai atliktų užduočių.
Galutinis įvertinimas=$0,2 \cdot P + 0,2 \cdot S + 0,3 \cdot K + 0,3 \cdot E$ Studento žinios ir gebėjimai egzaminų sesijos metu vertinami tik tada, kai jis per semestrą yra įvykdęs numatytus tarpinio vertinimo reikalavimus ir užduotis. Studentų žinios ir gebėjimai per visus tarpinius atsiskaitymus ir egzaminą vertinami pažymiais nuo 1 iki 10. Už dalyką atsiskaityta, jeigu: - visų tarpinių atsiskaitymų rezultatai yra ne mažesni nei 5; - egzamino įvertinimas yra ne mažesnis nei 5. Pastebėjus kelių studentų grupių e. mokymo aplinkoje įkeltus vienodus darbus, darbai nevertinami. Dėstytojas, pastebėjęs plagijavimo požymių ar nustatęs, kad rašto darbe yra dirbtinio intelekto sugeneruotų tekstų blokų, informuoja administraciją. Tokiu atveju inicijuojamas procesas, skirtas įvertinti akademinį sąžiningumą.			

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
R. Danielienė	2026	Moodle aplinka		https://emokymai.vu.lt
T. Rydberg	2008	InDesign CS3: išsamus vadovas	-	Kaunas: Smaltija
D. Dabner, S. Calvert, A. Casey	2010	Grafinio dizaino mokykla	ISBN 978-9986-34-236-6	Žara
D. Dabner	2010	Kompiuterinės leidybos pradmenys. Dizainas ir maketavimas	ISBN 978-9986-34-235-9	Žara
V. Kačinskienė	2013	Kompozicijos ir grafinio dizaino pagrindai	ISBN 978-9955-648-12-3	Spaustuvė DRUKA http://www.ukvm.lt/bylos/el_biblioteka/Kompiuterinis_projektavimas/Kompozicijos_ir_grafinio_dizaino_pagrindai.pdf
Papildoma literatūra				
Canva	2024	Canva aplinkoje pateikiama mokomoji medžiaga		https://www.canva.com/learn/ https://www.canva.com/designschool/